

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił Z. R. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy uznał za udowodnione 28 lat, 9 miesięcy i 14 dni stażu sumarycznego w tym 4 lata , 6 miesięcy i 14 dni stażu pracy w warunkach szczególnych.

/decyzja ZUS k.7 plik III akt ZUS/

W dniu 16 czerwca 2015 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie Z. R. od powyższej decyzji.

/odwołanie k.2-5 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 25 czerwca 2015 r. , organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych następujące okresy zatrudnienia (wynoszący 4 lata , 6 miesięcy i 14 dni – wymiar po wcześniejszym odliczeniu zasiłków chorobowych przypadających od 27 stycznia 1998 r. do 17 lutego 1998 r. oraz od 18 listopada 1998 r. do 24 listopada 1998 r.) : od 1 września 1973 r. do 25 października 1973 r. , od 3 listopada 1975 r. do 30 czerwca 1976 r. (w Przedsiębiorstwie (...) w Ł.) , od 1 marca 1997 r. do 31 grudnia 1998 r. (Wojewódzka Kolumna (...) Sanitarnego w Ł.) oraz okres odbywania zasadniczej służby wojskowej przypadający w okresie od 26 października 1973 r. do 16 października 1975 r.). Organ rentowy wskazał, że z ogólnego stażu pracy wyłączony został jako okres , w którym praca nie była świadczona i za który nie opłacono składek na ubezpieczenie społeczne tj. okres od 17 października 1975 r. do 2 listopada 1975 r. , ponieważ jak wynika ze świadectwa pracy z dnia 28 listopada 2001 r. wnioskodawca podjął pracę po wojsku w dniu 3 listopada 1975 r. i świadectwo to wskazuje na okres zatrudnienia od 25 kwietnia 1972 r. do 30 czerwca 1976 r. , podczas gdy pracę w warunkach szczególnych wykonywał w zawężonych i uwzględnionych w oparciu o świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach.

/odpowiedź na odwołanie k.3-3 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. R. urodził się (...)

/bezsporne/

Z. R. posiada uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii : A , B , C , D , CE ,BE oraz T od listopada 1975 r.

/bezsporne/

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/bezsporne/

W dniu 13 maja 2015 r. Z. R. złożył wniosek o emeryturę , po rozpatrzeniu którego wydano zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.1 plik III akt ZUS , decyzja ZUS k.7 plik III akt ZUS/

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował ponad 25 lat ogólnego stażu pracy 28 lat, 9 miesięcy i 14 dni.

/decyzja ZUS k.7 plik III akt ZUS/

Organ rentowy zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy w warunkach szczególnych następujące okres zatrudnienia wynoszący 4 lata , 6 miesięcy i 14 dni.

/decyzja ZUS k.7 plik III akt ZUS/

W okresie od 16 lipca 1976 r. do 30 listopada 1991 r. Z. R. zatrudniony był w Zakładach (...) (...) w Ł.. Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy wnioskodawca otrzymywał angaże na stanowisko kierowcy w dziale transportu.

/dokumentacja osobowa k.13/

Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy wnioskodawca wykonywał obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego na samochodzie marki S. o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Z. R. przewoził bawełnę do zakładu pracy z boczny mieszczącej się przy ulicy (...) w Ł., bądź też jeździł do zakładów (...). Powierzone obowiązki wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy , a w sytuacji krótkich przestojów pomagał mechanikom w naprawach. Kierowca nie zawsze był przypisany do konkretnego samochodu (z uwagi na awarie następowały rotacje).W zakładzie pracy znajdowały się autobusy oraz samochody marki Ż. lub N. , ale do ich prowadzenia byli zatrudnieni inni kierowcy.

/zeznania świadków: T. B. k.16 , I. B. k.16 oraz wnioskodawcy k.17/

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego na podstawie dokumentów z okresu pracy wnioskodawcy w Zakładach (...) (...) w Ł.. Sąd czynił także ustalenia w oparciu o zeznania świadków oraz wnioskodawcy. Sąd uznał zeznania za wiarygodne jako spójne, jasne, logiczne, kompletne, uzupełniające przedłożoną dokumentację, wskazujące na okres i charakter wykonywanej przez Z. R. pracy w spornym okresie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 748, z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się do ustalenia czy obowiązki wykonywane przez wnioskodawcę w czasie zatrudnienia w Zakładach (...) (...) w Ł. mogą zostać zakwalifikowane do prac wykonywanych w warunkach szczególnych. Zaliczenie bowiem powyższego okresu skutkowałoby dla wnioskodawcy uzyskaniem prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Dla oceny, czy wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach, ma znaczenie rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Takie stanowisko wielokrotnie zajmował także Sąd Najwyższy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008 roku, sygn. akt I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75; z dnia 6 grudnia 2007 roku, sygn. akt III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 4 października 2007 roku, sygn. akt I UK 111/07; z dnia 19 września 2007 roku, sygn. akt III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 14 września 2007 roku, sygn. akt III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325).

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że w okresie pracy w Zakładach (...) (...) w Ł. obowiązki pracownicze wnioskodawcy sprowadzały się do przewozu bawełny za pomocą samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Wnioskodawca wykonywał powierzone mu obowiązki stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wnioskodawca wykonywał okazjonalnie czynności mechanika, ale w ocenie Sądu Okręgowego jakkolwiek przepisy dotyczące przyznawania emerytury w obniżonym wieku powinny być ściśle interpretowane, tak jednocześnie ich wykładania nie może być na tyle skrajna i restrykcyjna, by prowadziła do absurdalnej sytuacji, gdy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach uznaje się tylko i wyłącznie czynności wymienione w wykazie A załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia, wykonywane ciągle przez cały obowiązujący pracownika czas pracy, bez jakichkolwiek przerw i bez wykonywania innych czynności, które są jednak immanentnie związane ze stanowiskiem pracy zajmowanym przez ubezpieczonego. Takie przyjęcie uniemożliwiłoby w praktyce przyznanie komukolwiek prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze z tego względu, że żaden z ubezpieczonych nie spełniałby takich wymogów./por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 lutego 2012 r., sygn. akt III AUa 1644/11/

Pracę kierowcy samochodu ciężarowego zaliczyć należy do pracy w warunkach szczególnych. Zgodnie bowiem z załącznikiem – Wykazem A prac w szczególnych warunkach – do wskazanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku działem VIII, punktem 2 praca kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony zaliczana jest do pracy w warunkach szczególnych.

Na marginesie wskazać należy, że nie jest zasadne stanowisko organu rentowego odmawiające zaliczenia wnioskodawcy do stażu pracy okresów pobierania zasiłków chorobowych. Tutejszy Sąd w pełni podziela pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 r. II UK 313/09 (OSNP 2011/19-20/ 260) zgodnie

z którym osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy obowiązujących od 1 lipca 2004 r. Tym samym wobec wprowadzenia wskazanego przepisu dopiero w 2004 r. nie jest dopuszczalne odliczanie tym osobom (które spełniły niezbędne warunki do dnia 1 stycznia 1999 r.) okresów wynikających z tego przepisu. Ponadto Sąd Najwyższy we wskazanym wyroku stwierdził, że przepisem art. 184 ustawodawca utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym; przez wydanie tego przepisu nastąpił stan związania, tj. zobowiązania się przez Państwo do powstrzymania się od jakiegokolwiek ingerencji w istniejące prawo tymczasowe. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art. 184 ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Stąd ocena, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. Pogląd ten wzmacnia treść art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej, odsyłająca w zakresie warunków emerytalnych do przepisów dotychczasowych (obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 r.).

Wyżej przytoczone ustalenia pozwalają przyjąć, iż wnioskodawca legitymuje się zarówno wymaganym ogólnym stażem pracy jak i ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, ukończył wymagany wiek, co uprawnia go do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS, któremu udzielić zgody na wypożyczenie akt rentowych